

Notat

SEGES Innovation
Plante- & MiljøInnovation

Landmandsinputs til klimaoptimerede gødningsstrategier	Ansvarlig	jtcn
	Oprettet	27-11-2025
Projekt: 104214, Effektive og klimaoptimerede gødningsstrategier	Side	1 af 1

Praktiske inputs fra landmænd til klimaoptimerede gødningsstrategier

I projektet Effektive og klimaoptimerede gødningsstrategier er der over en toårig periode gennemført nye forsøg med forskellige handelsgødningstyper samt nitrifikationshæmmere. Formålet har været at udbygge det eksisterende forsøgsgrundlag, hvor der gennem en årrække er udført en lang række gødningsforsøg med måling af lattergasemissioner.

Formålet med nærværende notat er at belyse, i hvilken grad disse strategier er anvendelige i praksis for landmænd. Der er derfor indhentet input fra en landmandserfagruppe til vurdering af forsøgsresultaternes praktiske anvendelse. Det har dog generelt været vanskeligt at finde sådanne grupper, som var interesserede i besøg. Ifølge konsulenterne skyldes dette, at der i øjeblikket er markant større fokus på kvælstofproblematikken i relation til udvaskning og den kommende arealomlægning. Den forventede arealomlægning og behovet for at reducere kvælstofudvaskningen fylder betydeligt mere i landmændenes dagsorden end reducere klimabelastning, hvilket også blev fremhævet af den landmandserfagruppe, der deltog.

Deltagelse i landmandserfagruppe:

Sidst i maj deltog SEGES, repræsenteret af Nanna Baggesen samt Julie Christensen, i et landmandserfagruppemøde i Østjylland. På erfagruppemødet viste vi resultater fra målinger af lattergas, både fra forsøg med forskellige handelsgødningsstrategier- og typer samt husdyrgødning.

Der var generelt rigtig god interesse for resultaterne. Både teorien bag samt selve forsøgsresultaterne.

Omdrejningspunkterne i diskussionerne var:

- Først og fremmest, blev størrelsen på lattergasudledningen fra husdyrgødning/ og handelsgødning diskuteret. Den mest anvendte gødningstype afhænger af bedriftstypen, så det er svært at ændre markant i dette på de forskellige bedrifter.
- Derudover vendte vi klimaeffekten af udledningen af lattergas, og hvor meget større denne er end CO₂. Det blev diskuteret, at tallene umiddelbart er meget små, da det jo er en meget lille andel af total tilført kvælstof, der ender som lattergas. Dette understreger vigtigheden i formidlingen af, hvor væsentligt lattergasudledning fra markbruget er.
- Forsøgene i projektet har vist, at der ikke er en udbyttmæssig fordel ved at ændre på handelsgødningstyper eller bruge nitrifikationshæmmere. Da udbyttet eller kvalitet ikke påvirkes af de forskellige strategier, så blev det vendt, at implementeringen af strategier med lavere lattergasemission kræver et andet incitament for at ændre på praksis, som ikke umiddelbart kommer fra bedre dækningsbidrag.
- I forhold til nitrifikationshæmmere, så blev det også diskuteret, i hvilke situationer at brugen af disse kan reducere udvaskningen af kvælstof. Her blev det vendt, at især på sandjord, hvor der dyrkes majs, at der kan opleves en udbyttmæssig effekt af brugen.
- Vi vendte ligeledes, at der på tværs af forsøgene kan ses en tydelig tendens til en større emission efter store nedbørshændelser. Dette er der udviklet et digitalt værktøj til at forudsige.

Da det kun var muligt at indgå en aftale med én erfagruppe, blev der suppleret med vidensindsamling under en markvandring i et forsøg med måling af lattergas. Her blev der blandt andet kommenteret på størrelsen af de målte lattergasemissioner – om det var godt, at værdierne var høje eller lave. Dette understreger vigtigheden af en tydelig formidling af resultaterne.